

A Cserehát csücskében

Beszélgetés Orliczki Sándor erdésztechnikussal

Az előző, inkább délnek számító tájak után, ezúttal a kimondottan észak-magyarországi Hernádvölgybe irányított a sorsolás széle. A Hernádvölgyi Erdészeti Igazgatóság vezetője, Matajszné Kása Erika igazít el, hogyan találom meg Orliczki Sándor kerületvezető erdészt. A telefon kicsöng.

– Jó reggelt kívánok, Orliczki úr! Úgy tudom, az egyik legrégebbi erdésze az encsi igazgatóságnak.

– Az üzemi gyakorlatom ehhez a tájhoz köthető, tehát sok ismeretet szereztem. Az idővel az életkorom is jócskán gyarapodott, ezért javasolhatom, hogy tegeződjünk.

– Köszönöm, hiszen nem eshet messze a szakmai indulásunk. Hogyan lettél erdésztechnikus?

– Sopronban végeztem, 1963-ban. Odáig a Bükkből vezetett az út, Bükkisztőlászlóról származom. A völgyi falu környéke erdő, a vidék a bányászattal és a kohászattal adott még kenyeret a lakosságnak. Édesapám bányász volt, én a nyári időszakban sok diáktársammal, asszonyokkal együtt az erdőn is dolgoztam. Valahol ott kezdődhetett a kötődés a szakmával.

– A kerületed most merre található?

– Most a Hernádszurdoki kerület vezetője vagyok. A település a Cserehát keleti pereménél, a 3-as főút mellett épült. Az erdészház, amelyben lakom, a község szélén áll, innen indulok reggelente. Kisebb kitérőkkel más ágazatokban is szerezhettem gyakorlatot, így Mérán fagyártmány-üzemben (bányászati- és raklap termékek), gépüzemben, az 1970-es években.

– Mekkora a kerület és hogyan jutsz el az egyes munkahelyekre?

– A közelmúltban nagyjából megduplázódott a felügyelt erdőterület, 800-ról kb. 1600 hektárra, közvetlenül a határ mentén. Hidasnémeti, Hernádszurdok, Hernádpetri és Pusztaradvány község erdői a cserehádi dombokat borítják. Szerencsés az elhelyezkedésük, így leggyakrabban gyalogosan járom be a munkahelyeket.

– Milyen fafajok jellemzőek az ottani erdőkre?

– A kocsánytalan és a kocsányos tölgyek a meghatározó állományalkotók, kísérik a gyertyán. Az akácok sem ismeretlenek a tájon, helyenként a terjedésük is megfigyelhető. A kerületemben a közép- és az idős korú erdők aránya a magasabb. Sajnos, az emlékezetes hervadásos fertőzés itt is tizedelte, tizedeli a tölgyeket, sok egészségügyi termelést kellett beiktatnunk.

– Most hogyan alakul a fahasználati munka a kerületben?

– Jelenleg éppen nincs fahasználati feladat, az előző években viszont évi 4-6000 m³ kitermelése és a 15-25 hektár felújítás elkezdése tette mozgalmassá a napokat. Idén még 1 hektár véghasználatot és 15 hektár gyérítést fogok irányítani. A hangsúly a mostani években a folyamatos és a befejezett erdősítések, az állománynevelési munkákra helyeződik. A folyamatos erdősítések ápolására, a motoros sarjvágásra elég nehéz vállalkozót találni, de a tisztítások, befejezett ápolások díját is egyre keveslik. Saját erdőápoló dolgozónk nincs már, még újságban megjelentetett hirdetéssel is keresünk vállalkozókat.

– Az erdőfelújítás milyen módon történik?

– A makktermés tartós hiánya miatt a kerületemben jelenleg kizárólag mesterséges erdősítéssel végezzük az erdőfelújítást. A főfafajok fejlődéséhez mérten végezzük az ápolásokat, évente nagyjából 80 és 150 hektár között változik az ápolási feladat, a folyamatos erdősítésekben.

– A makktermés hiánya azt is jelenti, hogy a vaddisznó is másutt keresi a csemegét?

– A vaddisznó és az őz gyakoribb vendég annál, mint amit a tölgyek terméséből, vagyis nem terméséből gondolnánk. A gímszarvas kevesebb, de járja ezeket az erdőket.

– Hogyan oldjátok meg az erdősítések védelmét, kerítéssel?

– A magas költsége miatt nem kerítünk. A rendszeres védelemmel, őrzéssel, riasztással, vadásztatással sikerül féken tartani a potenciális károsítókat. A két bérelt vadásztársasági terület vadászaival rendszeres, eredményes a kapcsolatunk, kisebb sűrűlódások vannak, de hatékony a megelőzés, ugyanakkor kellő színvonalú a bérvadásztatás is.

– Az ideji, rendkívüli időjárás mennyire befolyásolta az első kivitelek minőségét?

– A kora tavaszi napokban sikerült teljesíteni a mintegy 20 hektár első kivitelet, és az elhúzódo aszály ellenére, az ápolásoknak is köszönhetően, elfogadható eredménnyel zárult a műszaki átvétel.

– A szárazság tehát nem bagyott lényeges nyomot a kerületedben és a környékén?

– Nem feltétlenül az ideji, de az általában szárazabb éveknél is tudható be, hogy a hatvanas években itt működő tíz forrásból ma csak egy-kettő ad vizet.

– Mégis, az élet megy tovább... A családdodról mondj néhány mondatot!

– 1968-ban házasodtam meg. Feleségem a leszármazékolásáig a helyi Öregek Napköziotthonát vezette. Egy fiú és egy lánygyermekünk van. A fiam szintén erdésztechnikus, és kollégám is az erdészeti igazgatóságnál, a Felsővadászati Kerület vezetője. A lányom tanító képesítést ért el, a vőm erdőmérnök. A szakma tehát uralja a családot. No, és az unokák is, az év vége felé érkeznek a negyediek.

– Kívánom, hogy mindkét uralomból sok-sok örömet legyen!

Apátóczy István